

Perifer karsygdsm

Patientinformation

Interventionel Radiologi:
Dit alternativ til åben kirurgi

www.dfir.dk

Dansk Forening for Interventionel Radiologi

www.cirse.org

Cardiovascular and Interventional Radiological Society of Europe

PERIFER KARSYGDOM (PVD)

eller bedre kendt som karsygdomme i arme og ben, dog langt hyppigst i benene.

Åreforkalkning:

Åreforkalkning er fortykkelse, øget stivhed af karvæggen og/eller aflejring af fedtholdigt materiale i de store pulsårer.

Åreforkalkning

Tværsnit af en pulsåre:

Illustrationen viser udviklingen af åreforkalkning med følgende skade af pulsåren.

Normal
pulsåre

Let
åreforkalkning

Udtalt
åreforkalkning

Svær
åreforkalkning

Fakta

Risikofaktorer

- Øget kolesterol i blodet
- Rygning
- Højt blodtryk
- Sukkersyge
- Manglende motion
- Overvægt

Disse risikofaktorer er forstærkende i forhold til den normale aldringsproces af pulsårerne, og kan være dødelig i selv ung alder. Åreforkalkningen kan føre til blodprop i hjernen, hjertet eller hvilket som helst andet organ i kroppen. I de vestlige lande er blodprop og slagtilfælde de hyppigste dødsårsager.

Pulsårerne fortsætter med at indsnævres over måneder og år til det tidspunkt, hvor pulsåren bliver fuldstændigt blokeret.

Symptomer

- Smerter i læggen eller låret ved almindelig gang eller trappegang
- Kroniske sår, som ikke vil hele
- Natlige bensmerter eller en rød-farvet fod
- Smerter i balderne

Vindueskigger syndrom: Man er nødt til at afbryde sin gang og stå stille. Efter nogle minutters pause kan man igen fortsætte med at gå. Tilstanden kan forværres, hvorefter der er yderligere reduceret gangdistance (under 200 meter). Til sidst opstår smerterne efter et par meters gang eller under let motion.

En udtalt tilstand af PVD er "kritisk iskæmi"

PVD: En progressiv tilstand

"Stoppe med at ryge og fortsæt motionen og gangtræningen"

Den vigtigste basale behandling, som beskrevet af E. Housley, den skotske specialist i PVD

Livsstil

I de fleste tilfælde, hvor patienterne har PVD, kræver behandlingen ændringer i livsstil. Rygestop og et struktureret træningsprogram er ofte alt, hvad der er nødvendigt for at lindre symptomer og forebygge yderligere forværring af sygdommen.

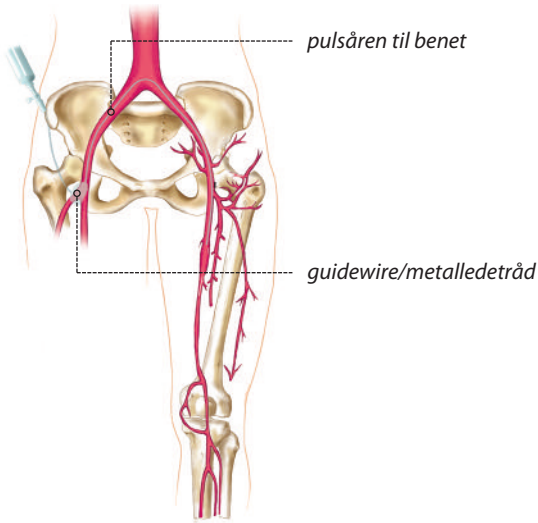
Medicin

PVD-patienter har ofte forhøjet kolesterol, som bidrager til sygdommen. En fedtfattig kost og kolesterolsænkende medicin er ofte en del af behandlingen. Blodtryksænkende medicin kan være nødvendigt. Mange studier har påvist, at hjertemagnyl kan forebygge blodpropper, og derfor bør patienter med symptomatisk PVD tilbydes denne behandling.

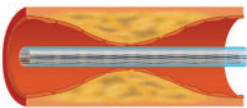

Interventionel Radiologi: Angioplastik & Stentning

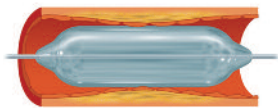
Denne minimale operative behandling, kaldet angioplastik, kræver ikke fuld anæstesi.

Adgangen til pulsåren foretages oftest gennem en pulsåre i lysken, hvor en guidewire (en speciel metalledetråd) føres ind i pulsåren.

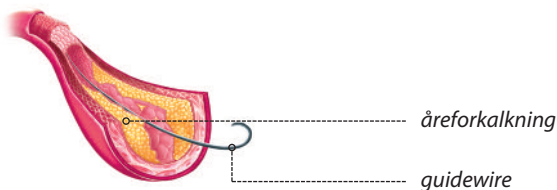

Anlæggelse af en ballon

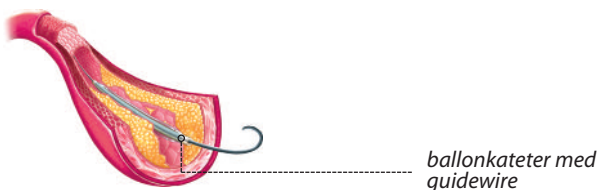

Ballonudvidelse

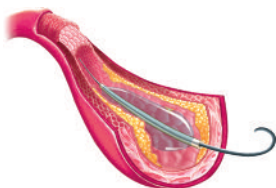
Angioplastik

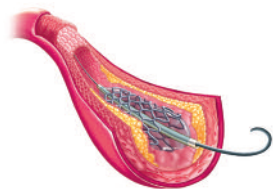
Først og fremmest skal en guidewire passere forsnævringen i pulsåren.

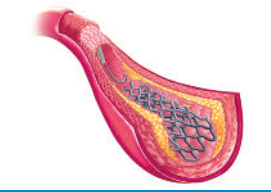
Et ballonkateter er skubbet ud over guidewiren.

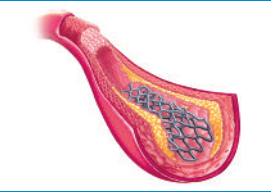
Ballonen oppustes, således at åreforkalkningen presses ind i væggen af pulsåren. Dermed kan blodet bedre passere igennem pulsåren.

I nogle tilfælde kan det være nødvendigt at placere en stent (lille rørformet metalgitter). Stenten kan enten placeres på en ballon og derefter udvides, eller også er stenten selvudvidende og skal nogle gange efter anlæggelsen udvides ekstra med en ballon.

Stenten er nu placeret på samme niveau som forsnævringen i pulsåren. Ballonen tømmes for luft og guidewiren fjernes.

Stenten forbliver på plads og væggen i pulsåren er nu udvidet.

Før behandling

åreforkalkning
blod

En pulsåre er helt blokeret af åreforkalkning. Det meget dårlige blodomløb giver tilsvarende symptomer.

Efter behandling

Med åreforkalkningen presset ud i væggen af pulsåren er blodforsyningen reetableret og symptomerne forsvundet.

I øjeblikket forskes der i nye metoder til at genåbne pulsårer, som er blokeret af åreforkalkning.
(Kryoplastik, laser angioplastik, rotations ablations angioplastik).

Organisation

CIRSE Central Office

www.cirse.org

www.dfir.dk

Medicinske illustrationer

Emilie Delattre

emidel@voila.fr

i samarbejde med

Marc R. Sapoval

Grafisk koncept

LOOP.ENTERPRISES media

www.loop-enterprises.com

Revideret dansk udgave

Professor Poul Erik Andersen

Læge Ole Graumann

Støttet af DFIR (Dansk Forening for Interventionel Radiologi)

Alle rettigheder forbeholdt CIRSE
Cardiovascular and Interventional
Radiological Society of Europe
2011